

باسمه تعالی

شیوه نامه اجرایی انضباطی دانشجویان

مقدمه:

انقلاب اسلامی که به برکت نفس قدسی حضرت امام (ره) و خون مطهر شهدای والامقام به ثمر نشست حاصل دگرگونی فرهنگی و بیداری و احساس مسئولیت آحاد جامعه و به خصوص قشر جوان و دانشجو بود. جوانان با الهام از معنویت و روشنگری برخاسته از تفکر انقلاب اسلامی که در اندیشه و کلام امام (ره) آشکار است، ساختار فرهنگی، سیاسی و اجتماعی کشور را دگرگون نموده و عرصه جدیدی را در تاریخ فرهنگ بشری گشودند.

دانشگاه ها به تحقیق یکی از ارکان مؤثر در حرکت انقلاب و تنویر افکار مردم محسوب می شوند و اهمیت نقش دانشجویان به عنوان نخبگان نسل جوان در مراحل مختلف پیروزی انقلاب، تثبیت نظام و دفاع از پان انکار ناپذیر است. از این روی، مسائل فرهنگی دانشگاه ها و سیلنت از جایگاه و منزلت رفیع آنها همواره به عنوان یکی از محورهای اصلی در کلام امام (ره) و رهنمودهای مقام معظم رهبری (مدظله) مورد عنایت خاص بوده است.

پاسداری از جایگاه رفیع دانشگاه و کمک به سالم نگه داشتن محیط های آموزشی و پژوهشی و تأمین حقوق عمومی دانشگاهیان از طریق ترغیب دانشجویان به حفظ کرامت دانشجویی و مقابله با بی نظمی هنجار شکنی و نادیده گرفتن حقوق فردی و اجتماعی دیگران از اهداف مهمی محسوب می شوند که کمیته های انضباطی در رایتای کمک به تحقق آنها تشکیل می گردد. بدیهی است با وجود اعضای دانشمند و دانشجو در ترکیب شورای کمیته ها، توجه به شیوه های برخورد صحیح و عالمانه با تخلفات دانشجویی و رعایت تقوا در امر قضاوت و تصمیم گیری جزو اصول اساسی و خدشه ناپذیر این شوراها تلقی می شوند.

برخورد سطحی با تخلفات دانشجویان و صدور حکم بودن توجه به اثرات تبعی آن بر روابط خانوادگی و اجتماعی دانشجو و تأثیر تربیتی و فرهنگی آن در افراد مختلف یا دیگر دانشجویان، پیامد مثبتی در راستای رسیدن به جامعه ای با تخلفات کمتر به همراه نخواهد داشت. بنابراین ضروری است که در صدور احکام انضباطی، آثار تبعی اجرایی احکام نیز مدنظر قرار گرفته و بگونه ای تصمیم گیری و عمل شود که اثرات منفی برخوردها به حداقل کاهش یابد. اتخاذ شیوه های تربیتی و تذکر آمیز در کنار صدور احکام مناسب و مؤثر ظرافت خاصی را می طلبد که در این رابطه صدور احکام تعلیقی نقش مهمی در نیل به اهداف تربیتی کمیته های انضباطی ایفا خواهد نمود.

پرهیز از استفاده ابزاری از کمیته های انضباطی در واکنش به اعتراضات و ناخرسندی دانشجویان نیز مورد تأکید است. ایجاد و حفظ جو صمیمیت، تفاهم و اعتماد از طریق حل و فصل مسائل دانشجویان و پاسخگویی به مشکلات و پرسش های آنان نیازمند سعه صدر و پذیرش فضای انتقاد و گفتگو است. در نتیجه گریز از پاسخگویی به دانشجو و توسل به برخورد انضباطی صرف نتایج زیانباری را به همراه داشته و موجب کاهش اعتماد دانشجو به این نهاد ارزشمند خواهد شد. در هر حال شورای کمیته انضباطی که از این پس به اختصار شورای انضباطی نامیده می شود، بعنوان نهادی حساس در مجموعه مدیریت دانشگاه موظف است که ضمن انجام مسئولیت خود در رسیدگی به تخطی دانشجویان از منش دانشجویی و اخلاق

متعالی، وظایف اساسی دانشگاه در راستای رشد استعدادهای دانشجویان و تقویت روحیه استقلال و اعتماد به نفس در آنان را مدنظر داشته و از هرگونه برخوردی که موجبات تحقیر و توهین به دانشجو را فراهم می‌کند، اجتناب ورزد. هر چند در مواردی تنبیه اجتناب ناپذیر است اما با تأکید به پرهیز از هرگونه تجسس و تفتیش ضرورت دارد که این برخورد توأم با حفظ آبرو و حیثیت اجتماعی دانشجو باشد، از اولین مراحل ارشاد و تذکر آغاز شده و زمینه اجتناب از تخلف و میل به اصلاح را در فرد خاطی و محیط ایجاد نماید.

با ضرورتی که هم اکنون در جهت دهی هر چه بیشتر این نهاد به سمت قانون‌گرایی وجود دارد بمنظور تنظیم دقیق‌تر احکام انضباطی بر اساس آئین‌نامه انضباطی، مصوب جلسه 358 شورای عالی انقلاب فرهنگی به تاریخ 76/6/14 که به اختصار (آیین‌نامه) نامیده می‌شود، و به استناد بند اول از مصوبات جلسات 429 و 430 آن شورا به تاریخ 77/7/21 و 77/8/5، (شیوه‌نامه) حاضر با هدف تفکیک جزئی‌تر تخلفات و رفع ابهام از تداخل و کلیت در آنها تطبیق و ایجاد تناسب میان تخلفات و تنبیهات و در نتیجه وحدت رویه بیشتر در احکام صادره و نیز تعیین مراحل صالحه برای تشخیص وقوع برخی تخلفات به شرح زیر تدوین شده است.

بخش 1: تخلفات و تنبیهات

ماده 1- تفکیک تنبیهات

به منظور استناد و تطبیق دقیق‌تر احکام انضباطی تنبیهات ماده 7 آئین‌نامه بصورت زیر تفکیک می‌شوند.

الف- تنبیهاتی که با حکم شوراها یا انضباطی دانشگاه یا شورای مرکزی انضباطی نسبت به دانشجویان می‌تواند اعمال شود.

1. اخطار شفاهی

2. تذکر کتبی بدون درج در پرونده دانشجو

3. اخطار کتبی بدون درج در پرونده دانشجو

4. تذکر کتبی و درج در پرونده دانشجو

5. توبیخ کتبی و درج در پرونده دانشجو

6. دادن نمره 0/25 در درس یا امتحان مربوط به تخلف.

7. محرومیت از تسهیلات رفاهی دانشگاه از قبیل وام، خوابگاه و غیره از یک ماه تا طول مدت باقیمانده از تحصیل

8. دریافت خسارت از دانشجو در مواردی که تخلف منجر به ایجاد ضرر و زیان شده باشد.

9. منع موقت از تحصیل به مدت یک نیمسال بدون احتساب سنوات

10. منع موقت از تحصیل به مدت يك نیمسال با احتساب سنوات
  11. منع موقت از تحصیل به مدت دونیمسال بدون احتساب سنوات
  12. منع موقت از تحصیل به مدت دو نیمسال با احتساب سنوات
- ب- تنبیهاتی که فقط با حکم شورای مرکزی انضباطی نسبت به دانشجو می تواند اعمال شود:
13. منع موقت از تحصیل به مدت سه نیمسال بدون احتساب سنوات
  14. منع موقت از تحصیل به مدت سه نیمسال با احتساب سنوات
  15. منع موقت از تحصیل به مدت چهار نیمسال بدون احتساب سنوات
  16. منع موقت از تحصیل به مدت چهار نیمسال با احتساب سنوات
  17. تغییر محل تحصیل دانشجو (همراه با تغییر رشته تحصیلی در صورت لزوم)
  18. تبدیل دوره تحصیلی دانشجو از روزانه به شبانه
  19. اخراج دانشجو از دانشگاه با حفظ حق شرکتت مجدد در آزمون ورودی
  20. اخراج و محرومیت از تحصیل در کلیه دانشگاهها از 1 تا 3 سال
- تبصره 1: صدور احکام ترکیبی در مورد يك تخلف تنها بصورت ترکیب تنبیهات بندهای 6 تا 8 با یکی از دیگر بندها و نیز تنبیهات بندهای 17 و 18 با هر يك از بندهای 9 تا 16 مجاز است.
- تبصره 2: ترکیب احکام تعلیقی با سایر تنبیهات مندرج در کلیه بندها مجاز است.
- دو تبصره فوق بر کلیه موارد تخلفات مندرج در ماده 2 از این بخش جاری است مشروط بر آنکه از محدوده تنبیهات تعیین شده در آنها خارج نشود.
- تبصره 3: چنانچه متخلف در يك موضوع واحد مرتکب تخلفات متعدد شده باشد، تنها شدیدترین تنبیه مربوط به یکی از تخلفات واقع شده در آن موضوع اعمال می شود و اعمال تنبیهات مربوط به سایر تخلفات مجاز نیست.
- تبصره 4: در هر يك از بندهای 11 الی 16 می توان برخی از نیمسال های منع موقت از تحصیل را با احتساب سنوات و برخی را بدون احتساب سنوات در نظر گرفت.
- تبصره 5: صدور حکم انضباطی از بندهای 9 تا 18 در خصوص دانشجویانی که کلیه واحدهای درسی خود را گذرانده اند موضوعیت ندارد.

تبصره 6: در خصوص ارائه خدمات و تسهیلات دانشگاهی به دانشجویانی که به یکی از تنبیهات بندهای 9 تا 18 محکوم شده اند، طبق آیین نامه های مربوط عمل می شود.

ماده 2- تفکیک تخلفات و تخصیص تنبیهات

در راستای تعمیم اجرای تبصره 3 ماده 7 آیین نامه انضباطی دانشجویان تخلفات مندرج در ماده 6 این آیین نامه با قید تنبیهات متناوب بر اساس ماده 1 از این بخش به شرح زیر تفصیل داده می شوند:

ماده 6 آیین نامه: حدود اختیارات و وظایف شوراهای انضباطی دانشگاه و شورای مرکزی انضباطی

الف- رسیدگی به جرائم عمومی دانشجویان (از قبیل تهدید، تطمیع، توهین، ضرب و جرح، جعل، سرقت، رشوه، اختلاس، قتل).

1/الف- تهدید، تطمیع، توهین، فحاشی، هتاک، افتراء

1/1/الف- تهدید یا اعراب یا سلب امنیت

2/1/الف- تطمیع برای ارتکاب جرائم یا تخلفات مندرج در این شیوه نامه یا اخاذی

3/1/الف- توهین یا فحاشی یا هتاک حرمت

4/1/الف- افتراء یا نشر اکاذیب

مرتکب هر يك از بندهای فوق به کی از بندهای 3 تا 9 ماده 1 شیوه نامه محکوم می شود.

در صورتی که شاکی یکی از اعضای هیأت علمی یا مسئولان یا کارمندان دانشگاه باشد یا در صورت تکرار تنبیه می تواند از بندهای 9 تا 12 صادر شده و در صورت تکرار تا بند 14 تشدید شود.

2/الف- ضرب و جرح

در صورت وجود شاکی مرتکب به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 4 تا 9 (بجز بند 6) محکوم می شود. در صورتی که مضروب یکی از اعضای هیأت علمی یا مسئولان یا کارمندان دانشگاه باشد، یا در صورت تکرار تنبیه می تواند تا بند 13 تشدید شود.

در صورتی که میزان ضرب و جرح بسیار شدید باشد تنبیه می تواند متناسب با مورد تا بند 16 تشدید شود.

3/الف- جعل

1/3/الف- جعل اسناد دولتی (خارج از دانشگاه)

در صورت محکومیت قضایی، دانشگاه می تواند متخلف را متناسب با احکام قضایی که در مورد وی صادر شده باشد، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 5 تا 12 (بجز بند 6) محکوم کند.

3/2 الف- جعل امضاي استنيد يا مسئولان دانشگاه:

متخلف به يکي از تنبيهات مندرج در بندهاي 3 تا 5 محکوم مي شود. در صورتي که جعل منجر به تحصيل نمره قبولي در دروس دانشگاهي نيز شده باشد متخلف به بند 6 و يکي از تنبيهات بندهاي 7 تا 10 نيز محکوم مي شود.

3/3 الف- ارائه اسناد جعلي به دانشگاه:

متخلف، به يکي از تنبيهات مندرج در بندهاي 3 تا 5 محکوم مي شود. در صورتي که سند جعلي منجر به قبولي دروس دانشگاهي يا تغيير در نمره شده باشد، متخلف به مجازات بند 6 و يکي از تنبيهات مندرج در بندهاي 7 تا 10 محکوم مي شود و در صورتي که سند جعلي منجر به پذيرفته شدن وي در دانشگاه شده باشد علاوه بر گزارش به هيأت مرکزي گزينش دانشجو به يکي از تنبيهات مندرج در بندهاي 13 تا 20 محکوم مي شود.

3/4 الف- جعل اسناد دانشگاه و استفاده از آن (اعم از استفاده مکتوب يا نرم افزاري)

متخلف به يکي از تنبيهات مندرج در بندهاي 3 تا 5 محکوم مي شود و در صورتي که مدرک مجعول گواهي گذراندن واحدهاي درسي دانشگاه باشد، علاوه بر احراي بند 6 در مورد آن دروس، متخلف به يکي از تنبيهات مندرج در بندهاي 7 تا 10 محکوم مي شود.

در صورتي که متخلف، گواهي مبني بر فراغت از تحصيل را جعل نمايد به يکي از تنبيهات مندرج در بندهاي 11، 12، يا 15 تا 18 محکوم مي شود.

3/5 الف- جعل عنوان

چنانچه متخلف عنوان يکي از مسئولان داخل يا خارج از دانشگاه را بطور شفاهي يا کتبي جعل و مورد استفاده قرار داده باشد، به يکي از بندهاي 3 تا 5 و در صورتي که متخلف از جعل عنوان منتفع شده باشد، به يکي از بندهاي 7 تا 10 محکوم مي شود.

4 الف- سرقت

4/1 الف- سرقت اموال غير متعلق به دانشگاه:

متخلف به يکي از بندهاي 2 تا 5 و بند 8 محکوم مي شود.

اگر ارتکاب سرقت با مشارکت باندهاي سرقت و با نقشه قبلي صورت گرفته باشد تنبيه مي تواند تا بند 20 تشديد شود. همچنين در صورت کتمان اطلاعات درباره وجود باند سرقت با نقشه قبلي نيز يکي از تنبيهات مندرج در بندهاي 1 تا 9 (بجز بند 6) اعمال مي شود.

4/2 الف- سرقت اموال دانشگاه:

علاوه بر محکومیت به جبران خسارت وارده طبق بند 8 متناسب با وسعت و دفعات وقوع جرم یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 9 تا 19 اعمال می شود. به علاوه اعمال تنبیه بند 7 نیز چنانچه تخلف در خوابگاه واقع شده باشد، مجاز است.

4/3 الف- سرقت و یا خرید، فروش یا افشای سوالات یا ورقه های امتحانی:

متخلف علاوه بر محکومیت به بند 6 به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 15 تا 18 محکوم می شود.

5 الف- ارتشاء، کلاهبرداری و اختلاس

5/1 الف- اخذ یا دادن رشوه یا کلاهبرداری از شخصیت‌های حقیقی یا حقوقی در خارج از دانشگاه:

در صورت محکومیت قضائی متخلف به یکی از بندهای 1 تا 5 محکوم می شود.

5/2 الف- اخذ یا دادن رشوه از یا به یکی از دانشگاهیان:

متخلف به یکی از بندهای 1 تا 5 محکوم می شود. در صورتی که ارتکاب جرم منجر به نمره قبولی متخلف در یکی از دروس دانشگاهی شده باشد به تنبیه بند 6 و یکی از تنبیهات بندهای 9 تا 10 نیز محکوم می شود.

5/3 الف- کلاهبرداری در دانشگاه:

علاوه بر محکومیت به جبران خسارت وارده طبق بند 8، متخلف به یکی از تنبیهات از بندهای 3 تا 5 محکوم می شود.

5/4 الف- اختلاس:

در صورت محکومیت قضائی، متخلف به تناسب اموال مورد اختلاس و میزان مشارکت در آن، علاوه بر جبران خسارت طبق بند 8، به یکی از بندهای 3 تا 5 یا 9 تا 13 محکوم می شود.

6 الف- قتل عمد:

6/1 الف- ارتکاب قتل:

در صورت محکومیت قضائی، تنبیه بندهای 19 تا 20 در خصوص وی لازم الاجرا است.

6/2 الف- شرکت یا معاونت در قتل:

در صورت محکومیت قضائی، یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 15 تا 20 اعمال می شود.

تبصره: چنانچه دانشجویی به دلیل قتل غیر عمد به حبس محکوم شده باشد، مدت حبس مرخصی تحصیلی محسوب می شود.

ب- رسیدگی به تخلفات آموزشی و اداری

1/ب- تقلب در امتحان

متخلف، چنانچه از تقلب منتفع شده باشد به تنبیه مندرج در بند 6 در خصوص امتحان یا درس مربوط و متناسب با نوع تقلب به یکی از تنبیهات بندهای 1 تا 5 محکوم می شود. در صورت تکرار تخلف، تنبیه به یکی از بندهای 9 تا 12 قابل تشدید است.

1/2/ب- فرستادن دیگری به جای خود در امتحان:

متخلف به تنبیه مندرج در بند 6 و یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 9 تا 12 محکوم می شود.

2/2/ب- شرکت به جای دیگری در امتحان:

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 9 تا 12 محکوم می شود.

تبصره 1: کلیه آزمونهایی که از سوی دانشگاه به عنوان آزمون رسمی به دانشجویان اعلام می شوند، مشمول بندهای 1/ب و 2/ب نمی شود.

تبصره 2: نقض مقررات جلسه امتحان بدون ارتکاب فعلی از جانب متخلف یا وجود قرائن دیگر که عامل معنوی در تخلف تقلب را محرز نکند، مشمول بندهای 1/ب و 2/ب نمی شود.

3/ب- ارتکاب هر فعلی از سوی اشخاص حقیقی که موجب اخلال یا وقفه یا مزاحمت در اجرای برنامه های دانشگاه یا خوابگاه شود.

1/3/ب- اخلال یا ایجاد وقفه یا ایجاد مزاحمت برای برنامه ها یا نظم خوابگاه:

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 1 تا 8 (بجز بند 6) محکوم می شود.

2/3/ب- اخلال یا ایجاد وقفه در برنامه ها یا نظم دانشگاه:

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 1 تا 9 (بجز بند 6) محکوم می شود.

در صورتی که اخلال در نظم منجر به ایجاد آشوب و اغتشاش در سطح دانشگاه یا خوابگاه شود متخلف به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 7 تا 10 محکوم می شود.

در صورتی که اخلال منجر به آشوب با تحریک دیگران یا تشکیل گروه همراه باشد، تنبیه می تواند به بندهای 11 تا 13 تشدید شود.

در صورتی که اخلال یا آشوب همراه با ضرب و جرح باشد تنبیه می تواند تا بند 15 تشدید شود.

3/3/ب- عدم رعایت مقررات دانشگاه:

علاوه بر اعمال تنبیهات مندرج در آئین نامه های مربوط (مشروط به عدم تناقض آن ها با آیین نامه انضباطی و شیوه نامه اجرایی آن)، متخلف به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 1 و 2 محکوم می شود در صورت تکرار، این تنبیه تا موارد مندرج در بندهای 3 تا 5 و 7 تا 10 قابل تشدید است.

3/4/ب- عدم رعایت مقررات خوابگاه:

علاوه بر اعمال تنبیهات مندرج در آیین نامه های مربوط (مشروط به عدم تناقض آن ها با آیین نامه انضباطی و شیوه نامه اجرایی آن) ، متخلف به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 1 تا 2 محکوم می شود در صورت تکرار تنبیه تا بندهای 3 تا 5 و 7 قابل تشدید است.

3/5/ب- دادن اطلاعات نا صحیح به دانشگاه یا کتمان حقایق:

چنانچه دادن اطلاعات ناصحیح یا کتمان حقایق، اعم از شفاهی یا کتبی، باعث انتفاع دانشجو یا اختلال در برنامه های دانشگاه شود، علاوه بر اعمال تنبیهات مندرج در آئین نامه های مربوط، متخلف به یکی از تنبیهات بندهای 1 تا 8 (بجز بند 6) محکوم می شود.

4/ب- ایراد خسارت به اموال عمومی یا خصوصی و یا خیانت در امانت:

4/1/ب- ایراد خسارت به اموال عمومی و یا خیانت در امانت داری از اموال عمومی:

مرتکب علاوه بر محکومیت به جبران خسارت وارده طبق بند 8، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 1 تا 10 (بجز بند 6) محکوم می شود.

4/2/ب- ایراد خسارت به اموال شخصی یا خیانت در امانتداری از اموال شخصی:

در صورت شکایت صاحب مال، علاوه بر محکومیت به جبران خسارت طبق بند 8، یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 1 تا 5 اعمال می شود.

ج- رسیدگی به تخلفات سیاسی

1/ج- دادن اطلاعات خلاف واقع یا کتمان واقعیات از روی عمد نسبت به خود یا گروهک های محارب یا مفسد یا افراد وابسته به آنها.

متخلف به یک یا از تنبیهات مندرج در بندهای 1 تا 5 محکوم می شود. اگر تخلف منجر به انتفاع گروهک های مذکور گردد، تنبیه می تواند از بندهای 9 تا 14 صادر شود.

2/ج- عضویت در گروهک محارب یا مفسد یا ملحد یا هواداری و انجام دادن هر عملی به نفع آنها.

1/2/ج- عضویت یا هواداری از گروه های غیر قانونی منحل (گروه هایی که به موجب احکام قضایی فعالیت آنها ممنوع شده باشد) متخلف به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 1 تا 5 محکوم می شود.

2/2/ج- انجام اعمالی که به نفع گروههای غیر قانونی منحل باشد:

تنبیه متخلف از تنبیهات مندرج در بندهای 8 تا 12 تعیین می شود.

3/ج- فعالیت و تبلیغ به نفع گروهك ها و مكاتب الحادي غير قانوني.

متخلف، به يکي از تنبیهات مندرج در بندهای 1 تا 5 محکوم می شود در صورتی که فعالیت به نفع گروهك های محارب و معاند جمهوری اسلامی ایران باشد، متخلف به يکي از تنبیهات مندرج در بندهای 9 تا 14 محکوم می شود.

4/ج- توهين به شعائر اسلامي يا ملي و ارتكاب اعمالی بر ضد نظام جمهوری اسلامی (مانند فحاشي و استعمال الفاظ ركيك بطور شفاهي يا کتبي از طریق شعار نویسی، پخش اعلامیه و....)

متخلف به يکي از تنبیهات مندرج در بندهای 1 تا 8 (بجز بند 6) محکوم می شود.

در صورتی که ارتكاب عمل بصورت جمعي و به قصد ایجاد بلوا و آشوب صورت گیرد یا بطور مکرر و بدون توجه به تنبیهات قبلي واقع شود می تواند از بندهای 9 تا 13 صادر شود.

5/ج- ایجاد بلوا و آشوب در محیط دانشگاه:

تنبیه متخلف از تنبیهات مندرج در بندهای 3 تا 13 (بجز بند 6) تعیین می شود. اگر بلوا در جهت ضربه زدن به ارکان نظام و با هماهنگی و برنامه ریزی قبلي یا با هدایت گروه های غير قانوني خارج از دانشگاه باشد.

د- رسیدگی به تخلفات اخلاقي

1/ د- استعمال مواد مخدر یا شرب خمر یا قمار یا مداخله در خرید و فروش و توزیع این گونه مواد

1/1/ د- استفاده از مواد مخدر (یا سایر داروهای اعتیاد آور و روان گردان) متخلف، به يکي از تنبیهات مندرج در بندهای 4 تا 10 (بجز بند 6) محکوم می شود.

1/2/ د- اعتیاد به مواد مخدر (یا سایر داروهای اعتیاد آور و روان گردان) متخلف، به يکي از تنبیهات مندرج در بندهای 3 تا 5 و در صورت عدم توجه به تنبیهات قبلي به يکي از بندهای 8 تا 18 محکوم می شود.

تبصره: اخذ آزمایش اعتیاد به صورت محرمانه از افراد مشکوک با اجازه معاون دانشجویی مجاز است. بعلاوه ادامه تحصیل دانشجوی معتاد که به يکي از بندهای 9 تا 18 محکوم شده باشد منوط به منفي بودن آزمایش مذکور پس از پایان دوره محرومیت است.

1/3/ د- نگهداری، خرید و فروش یا توزیع مواد مخدر (یا سایر داروهای اعتیاد آور یا روان گردان):

متخلف، به يکي از تنبیهات مندرج در بندهای 8 تا 13 محکوم می شود در صورتی که از اماکن وابسته یا مربوط به دانشگاه برای این منظور بهره برداری شده باشد تنبیه وي تا بند 18 قابل تشدید است.

1/4 د- تشکیل جلسه یا همکاری برای استعمال مواد مخدر (یا سایر داروهای اعتیاد آور یا روان گردان) متخلف، در صورت استفاده از اماکن وابسته به دانشگاه به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 8 تا 16 محکوم می شود.

1/5 د- استفاده از مشروبات الکلی:

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 3 تا 5 محکوم می شود. اگر تخلف در اماکن وابسته یا مربوط به دانشگاه رخ داده و آثار سوء عمومی داشته باشد تنبیه وی می تواند از تنبیهات مندرج در بندهای 7 تا 9 صادر شود.

1/6 د- خرید و فروش و توزیع مشروبات الکلی:

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 8 تا 12 محکوم می شود در صورتی که از اماکن وابسته به دانشگاه برای این منظور بهره برداری شده باشد علاوه بر اعمال بند 7، تنبیه وی تا بند 18 قابل تشدید است.

1/7 د- تشکیل جلسه برای استفاده از مشروبات الکلی :

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 11 تا 18 محکوم می شود.

1/8 د- ارتکاب قمار:

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 1 تا 4 محکوم می شود.

2 د- استفاده از نوارهای ویدئویی و یا لوح های رایانه ای مستهجن یا مداخله در خرید و فروش یا تکثیر و توزیع این گونه وسایل.

2/1 د- استفاده از فرآورده های صوتی و تصویری غیر مجاز عکس فیلم یا فرآورده های رایانه ای حاوی تصاویر مستهجن.

متخلف به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 1 تا 5 و یا 7 محکوم می شود.

3 د- عدم رعایت پوشش اسلامی و استفاده از پوشش غیر منطبق با شئون دانشگاه یا آرایش مبتذل

متخلف به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 1 تا 5 و در صورت اصرار و تکرار، متناسب با عرف حاکم بر محیط به یکی از بندهای 7 یا 9 محکوم می شود.

4 د- استفاده از توزیع یا تکثیر کتب، مجلات ، عکسهای مستهجن و یا آلات لهو و لعب ، چنانچه متخلف از محیط یا امکانات دانشگاهی برای این منظور استفاده کرده باشد به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 1 تا 5 و یا 7 محکوم می شود.

4/2 د- توزیع یا تکثیر کتب، مجلات و عکسهای مستهجن و یا آلات لهو و لعب متخلف به یکی از بندهای 5 تا 12 (بجز بند 6) محکوم می شود.

5/5 د- عدم رعایت شئون دانشجویی

5/1 د- ارتکاب اعمال یا رفتاری که خلاف منزلت دانشجویی محسوب می شود (مانند عدم رعایت حقوق دیگران، پرخاشگری، ایجاد درگیری و...)

متخلف به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 1 تا 4 محکوم می شود.

تبصره: رسیدگی به تخلفاتی که خارج از محیط دانشگاه صورت گیرد، چنانچه به حیثیت و شئون دانشگاهیان لطمه وارد آورد، مشمول این بند خواهد بود،

5/2 د- عدم رعایت موازین محرز شرعی در ارتباط با نامحرم:

متخلف به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 1 تا 4 و در صورت تکرار، تا بند 9 (بجز بند 6) محکوم می شود.

5/3 د- ایجاد مزاحمت:

در صورت وجود شاکي خصوصي و یا چنانچه احتمال تجري و ادامه مزاحمت یا بروز آثار نامطلوب در دانشگاه وجود داشته باشد، متخلف به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 1 تا 5 محکوم می شود.

6/ د- داشتن رابطه نامشروع:

در صورتی که تخلف آثار علنی و مشهود داشته باشد متخلف به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 4 تا 10 (بجز بند 6) محکوم می شود. چنانچه تخلف در موارد مختلف واقع شده و شاکي خصوصي داشته و یا متخلف دارای سابقه سوء انضباطی در تخلفات اخلاقی باشد، می توان تا بند 12 و یا یک یا بندهای 17 یا 18 محکوم نمود.

7/ د- تشکیل یا شرکت در جلسات نامشروع

7/1 د- شرکت در جلسه نامشروع:

متخلف به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 1 تا 9 (بجز بند 6) محکوم می شود. همچنین در صورت وجود سابقه سوء انضباطی در زمینه تخلفات اخلاقی تنبیه بند 17 می تواند صادر شود.

7/2 د- تشکیل جلسات نامشروع یا همکاری در تشکیل جلسات نامشروع:

تنبیه متخلف از بین تنبیهات مندرج در بندهای 7 تا 12 و در صورت وجود سابقه سوء انضباطی در زمینه تخلفات اخلاقی یکی از بندهای 17 و 18 می تواند تعیین شود.

8/د- انجام عمل منافي عفت:

تنبیه متخلف از بین تنبیهات مندرج در بندهای 5 تا 12 (بجز بند 6) و در صورت محکومیت در مراجع قضائي يکي از تنبیهات بندهای 13 تا 20 تعیین مي شود.

بخش 2- نحوه رسیدگی و صدور احکام

برخي از موارد مندرج در ماده هاي 7، 9 و 12 آئين نامه انضباطي به شرح زیر تدوين و تبیین مي گردد.

ماده 1- شوراهای انضباطي دانشگاه ها مي توانند به کلیه گزارش های رسیده در مورد دانشجویان از سوي هر يك از اشخاص حقيقي يا حقوقي در داخل يا خارج از دانشگاه رسیدگی و در صورت احراز وقوع تخلف در حد اختیارات خود حکم صادر نمایند.

تبصره 1: رسیدگی به گزارش های رسیده از طریق اشخاص حقيقي يا حقوقي در خصوص تخلفات آموزشی و اداري منوط به گزارش و تأیید کتبي معاونت آموزشی يا اداري و مالي دانشگاه است و رسیدگی به تخلفات سياسي (بعلاوه بندهای 1/3/ب و 2/3/ب) منوط به گزارش کتبي يکي از اشخاص حقوقي عضو در شوراهای انضباطي دانشگاه ديگر صورت مي پذیرد. بعلاوه چنانچه تخلف توسط اعضاي تشکل ها يا نشریات واقع شده باشد اخذ نظر کمیته های ناظر بر تشکل ها يا نشریات دانشجویي نیز حسب مورد براي آغاز رسیدگی ضروري است.

تبصره 2: شوراي انضباطي دانشگاه مجاز به رسیدگی به تخلفاتي که در مقطع تحصيلي قبلي دانشجو در دانشگاه ديگر صورت گرفته باشد نیست و در اینگونه موارد نظر شوراي مرکزي انضباطي ملاک عمل خواهد بود.

تبصره 3: با توجه به اینکه انتظام امور داخلي در محیط دانشگاه با مسئولیت معین انجام مي پذیرد، طبق تبصره 4 بند ب ماده 7 آیین نامه تأکید مي شود در صورتي که تخلفات نیاز به رسیدگی در مراجع قانوني خارج از دانشگاه داشته باشد موضوع تنها باید از طریق شوراي انضباطي و با مشاوره و هماهنگي دفتر حقوقي دانشگاه به مراجع ذیربط انعکاس یافته و در آنجا پیگیری شود. در هر حال صدور يا اجرائي حکم انضباطي تا پایان رسیدگی قضايي معلق خواهد بود. رئیس دانشگاه موظف است این موضوع را به کلیه قسمتهای دانشگاه جهت اطلاع و اقدام ابلاغ نماید. بدیهي است هر گونه اقدام از سوي اشخاص حقيقي يا حقوقي (اعم از مسئولان اعضاي هیأت علمي يا کارمندان يا تشکل های دانشجویي) دانشگاه که بر خلاف این تبصره باشد خود تخلف اداري محسوب شده و در مراجع صالح قابل پیگیری خواهد بود.

تبصره 4: صدور احکام انضباطي در خصوص دانشجویان تنها از طریق شوراهای انضباطي صورت مي گیرد و سایر نهادها يا مسئولان دانشگاه جز در مقام اجرائي احکام صادر شده از سوي شوراي انضباطي مجاز به صدور يا اجرا هيچیک از تنبیهات انضباطي نمی باشد.

تبصره 5: بر اساس تعلیمات سلامي و اصول قانوني امنیت و مصونیت شهروندان و منع تجسس (اصول 22 و 25 قانون اساسي) ، اعضاي شورا و کارکنان دبیرخانه شورا انضباطي مجاز به تجسس در زندگی خصوصي دانشجویان نبوده و موظفند کلیه اطلاعات مربوط به تخلف دانشجو را محرمانه تلقی نموده و از

افشای آن (بجز همسر و والدین با رعایت مصالح دانشجو) خودداری نمایند. در صورت تخلف هر يك از اعضا یا کارکنان، موضوع از طرف شورای تجدید نظر یا شورای مرکزی انضباطی قابل پیگیری است.

تبصره 6: شوراهاي انضباطي باید در موارد ضروري از جمله تخلفات اخلاقي، با دعوت از مسؤول مركز مشاوره دانشجویی دانشگاه ، ضمن بهره مندی از نظرات مشورتی آن مرکز، کلیه حساسیت های لازم در زمینه روحیات فردی و مسایل خانوادگی و اجتماعی را معمول داشته و تبعات مختلف احکام صادره را مدنظر قرار دهند .

ماده 2- شوراهاي انضباطي دانشجویان پس از ابلاغ و تفهیم کتبی و شفاهی تخلفات مورد اتهام طبق ماده 6 آیین نامه و بخش 1 از این شیوه نامه و پیش از صدور حکم ، باید از وی مصاحبه حضوری بعمل آورده و دفاعیات کتبی دانشجو را اخذ و مورد توجه قرار دهند.

تبصره: انجام امور لازم جهت طرح موضوع در جلسات شوراهاي انضباطي از قبیل تدوین مستندات ، ابلاغ و تفهیم موارد تخلف، مصاحبه حضوري و مانند آن و نیز حفظ و بایگانی و امانتداری نسبت به پرونده هاي انضباطي بعهدہ دبیر شورا است.

ماده 3- در صورت درخواست دانشجو برای دفاع حضوري در جلسه شورا، دبیر شورای بدوي موظف است که از وی برای حضور در جلسه شورای انضباطي دعوت به عمل آورد در غیر آن صورت می تواند در غیاب دانشجو به پرونده رسیدگی نماید.

تبصره: چنانچه دانشجو تا 10 روز پس از رویت ابلاغ رسمي دوم دعوت به مصاحبه یا دفاع ضروري، از حضور و ارائه دفاعیات امتناع ورزد، شورا می تواند نسبت به رسیدگی و صدور حکم غیابی اقدام نمایند. در هر حال صدور حکم بدون حضور دانشجو صورت گیرد.

ماده 4- جلسات شورای انضباطي بدوي دانشگاه حسب موضوع هر دو هفته یکبار و جلسات شورای انضباطي تجدید نظر دانشگاه در صورت وجود موارد انضباطي حداقل هر ماه يك بار تشکیل می گردند. بدیهی است در موارد اضطراری و بنا به ضرورت رؤسای شوراهاي انضباطي باید نسبت به تشکیل جلسات فوق العاده شوراهاي انضباطي اقدام نمایند.

ماده 5- احکام انضباطي شورای بدوي باید در کمترین زمان ممکن پس از وصول گزارش کتبی و تفهیم اتهام صادر شوند. در صورتی که در طولانی شدن رسیدگی به پرونده منجر به متضرر شدن دانشجو شود، دانشگاه باید بنحوی که منافی مصالح کلی دانشگاه و سایر دانشجویان نباشد در جبران آن اقدام نماید.

ماده 6- جلسات شورای انضباطي بدوي و تجدید نظر دانشگاه باید دارای صورت جلسه بوده و صورت جلسات به امضای اعضای حاضر در جلسه برسد.

ماده 7- شورای انضباطي تجدید نظر دانشگاه تنها مرجع مجاز برای ارسال پرونده تخلف دانشجویان به شورای مرکزی انضباطي جهت رسیدگی بوده و در اینگونه موارد ضرورت دارد صورتجلسه شورای انضباطي تجدید نظر که به امضای حاضران رسیده و حاوی درخواست رسیدگی با پیشنهاد مشخص می باشد به همراه کلیه سوابق و مدارك پرونده به شورای مرکزی ارسال گردد. بدیهی است شورای مرکزی به

پرونده هاي ارشالي از سوي دانشگاه كه فاقد مدارك كامل و صور تجلسه شوراي انضباطي تجديد نظر دانشگاه باشد رسيدگي نخواهد نمود.

ماده 8- شوراهاي انضباطي دانشگاه بايد احكام صادره را حداكثر تا يك ماه پس از صدور توسط رئيس يا دبیر شورا به دانشجوي متهم ابلاغ نموده و رسيد دريافت کنند.

ماده 9- علاوه بر احكام صادره، كليه مكاتبات شوراي انضباطي دانشگاه با شوراي مركزي انضباطي و ديگر مراجع خارج از دانشگاه بايد با امضاي معاون دانشجويي و فرهنگي و يا رئيس دانشگاه باشد. احكام و مكاتبات شوراي مركزي انضباطي با امضاي رئيس يا دبیر شورا صادر مي شود.

ماده 10- شوراي انضباطي تجديد نظر دانشگاه موظف است حداكثر يك ماه پس از صدور حكم تجديد نظر مراتب را به صورت مکتوب به شوراي مركزي انضباطي ارسال دارد. بديهي است نظر و حكم شوراي مركزي انضباطي در خصوص احكام صادره از سوي شوراي انضباطي دانشگاه لازم الاتباع است.

تبصره 1: اگر به دستور رئيس دانشگاه (طبق تبصره 2 ماده 6 آيين نامه) و يا بواسطه طولاني شدن رسيدگي به پرونده (بدون مجوز آيين نامه) ، دانشجو از شرکت در امتحانات پايان نيمسال محروم شده باشد و حكم انضباطي صادر شده حاوي تنبيهي کمتر از محروميت يك نيمسال باشد ، از دانشجو امتحان مجدد گرفته مي شود. در هر حال زمان رسيدگي به پرونده در عمل نبايد موجب افزايش محروميت دانشجو شود.

تبصره 2: در صورتي كه حكم قطعي مبني بر يكي از بندهاي 9 تا 18 ماده 1 از بخش 1 از اين شيوه نامه در اواخر نيمسال و پيش از آغاز برگزاري امتحانات پايان سال تحصيلي صادر شده باشد، زمان اجراي حكم به نيمسال تحصيلي بعد از آن موکول مي گردد، مشروط بر آنکه آخرين نيمسال تحصيلي دانشجو نباشد.

تبصره 3: در صورتي كه دبیر يا رئيس شورا بدون علت موجه موجب اطاله رسيدگي و متضرر شدن دانشجو شوند، موضوع از طريق شوراي تجديد نظر يا شوراي مركزي يا ساير مراجع ذي ربط قابل پيگيري است.

ماده 11- شوراهاي انضباطي دانشگاه موظف به اجراي احكام شوراي مركزي انضباطي بوده و بايد نتيجه اقدامات خود را در اين خصوص حداكثر يكماه پس از دريافت حكم به شوراي مركزي انضباطي اعلام نمايند. در غير اينصورت به استناد ماده 9 آيين نامه انضباطي بر حسب مورد رئيس يا دبیر شوراي انضباطي تجديد نظر دانشگاه پاسخگوي عدم اجراي حكم شوراي مركزي انضباطي خواهند بود.

ماده 12- رونوشت احكام شوراي مركزي انضباطي كه حاوي محروميت دانشجو از تحصيل، از يكسال تا 5 سال است، بايد به هيات مركزي گزينش دانشجو و سازمان سنجش آموزش کشور ارسال گردد و هيات و سازمان مذکور موظفند نسبت به اعمال محروميت فوق اقدام نمايند.

بخش 3- نحوه اعتراض دانشجو به آراي صادره و تخفيف يا تشديد احكام

برخي از موارد مندرج در ماده 8 آيين نامه انضباطي به شرح زير تدوين و تبیین مي شوند:

ماده 1- تجدید نظر در کلیه احکام اولیه، پس از وصول اعتراض در موعد مقرر (10 روز اداری از تاریخ رویت حکم) به عهده شورای انضباطی تجدید نظر است.

ماده 2- شورای انضباطی دانشگاه موظف است پس از تحقیقات لازم و ملاحظه آخرین دفاعیه دانشجوی، حداکثر ظرف یک ماه حکم تجدید نظر صادر کند. در صورتی که صدور حکم تجدید نظر متوقف به حصول مدارک یا انجام تحقیقاتی باشد که به نفع دانشجو تلقی می شوند، مهلت مذکور می تواند با موافقت دانشجوی ذی نفع تا تکمیل پرونده به تعویق در آید.

تبصره: احکام تجدید نظر نمی توانند احکام اولیه را تشدید کنند. چنانچه پس از صدور حکم اولیه و پیش از صدور حکم تجدید نظر مدارک و مستندات جدیدی حاصل شده باشد، لازم است پرونده متخلف بار دیگر در شورای بدوی مطرح و پس از صدور حکم اولیه مجدد به وی فرصت اعتراض داده شود.

ماده 3- در صورتی که دانشجو طبق تبصره 3 ماده 8 آیین نامه به دلایل غیر موجه از اعلام رویت حکم اولیه استنکاف نماید و یا در مهلت مقرر نسبت به حکم اولیه اعتراض ننماید حکم اولیه عیناً قطعی محسوب می شود. (مرجع تشخیص غیر موجه بودن کمیته انضباطی است.)

تبصره: رئیس دانشگاه می تواند بنا به تشخیص و در صورت صدور حکم اولیه و عدم اعتراض دانشجو در مهلت مقرر، نسبت به تشکیل جلسه شورای تجدید نظر با هدف رعایت حقوق دانشجو اقدام کند.

ماده 4- ترمرد دانشجو از پذیرش و رای احکام و دستوراتی که شورای انضباطی صادر می کند یا تکرار تخلف (در مواردی که در ماده 2 از بخش 1 این شیوه نامه پیش بینی نشده اند)، تخلف محسوب شده و پس از رسیدگی در شورای بدوی می تواند موجب صدور حکم جدید شود.

تبصره: اعمال مجدد تنبیهات موضوع بندهای 9 تا 12 ماده 1 از بخش 1 در مورد یک تخلف، یا تشدید تنبیه به بندهای 13 تا 20 از این ماده به پیشنهاد دانشگاه و تایید شورای مرکزی انضباطی تخفیف صورت می گیرد.

ماده 5- شوراها ی انضباطی بدوی یا تجدید نظر می توانند بدواً یا پس از صدور حکم تجدیدنظر، مطابق با تبصره 8 ماده 7 آیین نامه نسبت به تعلیق احکام صادر شده اقدام کنند.

ماده 6- در صورت تنبیه و اصلاح رفتار دانشجوی متخلف پس از طی مراحل تجدید نظر و صدور حکم قطعی رئیس دانشگاه می تواند بنا به تشخیص از شورای مرکزی انضباطی تخفیف در حکم صادره را درخواست نماید.

ماده 7- بنا به درخواست دانشجو و تشخیص شورای تجدید نظر دانشگاه، شورای انضباطی دانشگاه می تواند در پایان تحصیل دانشجو نسبت به امحاء آثار تنبیهات مندرج در بندهای 4 تا 10 ماده 1 این شیوه نامه اقدام نماید. در مورد تنبیهات بندهای 11 به بعد، در صورت درخواست دانشجو، شورای مرکزی انضباطی می تواند با نظر دانشگاه نسبت به امحاء آثار حکم از پرونده دانشجو موافقت نماید.

تبصره: احکام منطبق بر تنبیهات بندهای 1 تا 3 و نیز احکام تعلیقی در پایان تحصیل خود به خود امحاء می شوند و امحاء اثر آنها نیاز به موافقت شورای تجدید نظر یا مرکزی ندارد.

بخش 4- سایر موارد

ماده 1- رسیدگی به درخواست انصراف، میهمانی یا انتقالی آن دسته از دانشجویان که پرونده تخلفشان در شوراهای انضباطی دانشگاه یا شورای مرکزی انضباطی در دست رسیدگی می باشد یا اجرای احکام انضباطی صادر شده در خصوص آنان به انجام نرسیده است، منوط به موافقت و اعلام نظر قطعی آن شورا است.

تبصره: رئیس دانشگاه می تواند در صورت عدم حضور دانشجو برای تفهیم اتهام یا استتکاف از دریافت یا اجرای احکام انضباطی، کلیه عملیات آموزشی وی اعم از ثبت نام و فراغت از تحصیل و مانند آن را تا حضور وی و تکمیل مراحل رسیدگی متوقف کند.

ماده 2- رسیدگی به تخلفات دانشجویان بورسیه نیروهای مسلح که در دانشگاههای غیر وابسته به تحصیل مشغول می باشد حسب مورد به عهده شوراهای انضباطی دانشجویان است.

ماده 3- در صورتی که دانشجویی طبق نظر شورای مرکزی انضباطی به تغییر محل تحصیل محکوم شده باشد دانشگاه مقصد موظف به پذیرش دانشجو است.

ماده 4- دانشجویان کلیه دانشگاه های تابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، اعم از دولتی، پیام نور، غیر انتفاعی و مؤسسات علمی- کاربردی مشمول آیین نامه انضباطی و این شیوه نامه و دانشگاه های مزبور ملزم به اجرای مفاد آن هستند.

تبصره: دانشجویان شاغل به تحصیل در دانشگاه ها، دانشکده ها و مراکز آموزشی وابسته به نهادهای خارج از وزارتین مانند سایر وزارتخانه ها، مشمول این آیین نامه هستند و چنانچه تعارضی بین آیین نامه های داخلی آن دانشگاه ها و این آیین نامه بوجود آید، موضوع برای اتخاذ تصمیم نهایی به شورای مرکزی ارجاع شده و حکم شورای مرکزی وزارتین لازم الاجراست.

این شیوه نامه در يك مقدمه و 4 بخش در مجموع شامل 25 ماده و 26 تبصره در تاریخ 84/5/1 به تصویب وزرای علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسید و از تاریخ تصویب و ابلاغ این شیوه نامه کلیه مصوبات و بخشنامه های مغایر با آن، فاقد اعتبار است.